

II

(Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA

(2006. február 6.)

a takarmányokban és élelmiszerekben jelenlévő dioxinok, furánok és PCB-k csökkentéséről

(az értesítés a C(2006) 235. számú dokumentummal történt)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2006/88/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 211. cikke második francia bekezdésére,

mivel:

- (1) A takarmányokban és élelmiszerekben jelenlévő dioxinok, furánok és PCB-k csökkentéséről szóló, 2002. március 4-i 2002/201/EK bizottsági ajánlás⁽¹⁾ része a környezetben, a takarmányokban és az élelmiszerben jelenlévő dioxinok, furánok és PCB-k csökkentésére irányuló átfogó stratégiának. Célja a takarmányokra és élelmiszerekre vonatkozóan beavatkozási szintek és idővel célértékek ajánlása.
- (2) Bár toxikológiai szempontból minden határértéknek vonatkoznia kellene a dioxinokra és a dioxinjellegű PCB-kre is, az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok legmagasabb értékének meghatározásáról szóló, 2001. március 8-i 466/2001/EK bizottsági rendelet⁽²⁾ csak a dioxinokra vonatkozóan állapította meg az élelmiszerekben megengedett legmagasabb értéket, a dioxinjellegű PCB-kre vonatkozóan nem, a dioxinjellegű PCB-k elterjedtségéről 2001-ben rendelkezésre álló adatok korlátozottsága miatt. A takarmányban előforduló nemkívánatos anyagokról szóló, 2002. május 7-i 2002/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ 2001-ben szintén csak a dioxinokra vonatkozóan állapí-

totta meg a takarmányokban megengedett legmagasabb értéket, dioxinjellegű PCB-kre nem.

- (3) A 466/2001/EK rendelet szerint a Bizottságnak a dioxinok és dioxinjellegű PCB-k előfordulásával kapcsolatos új adatok fényében első alkalommal 2004 végéig felül kell vizsgálnia az élelmiszerekben előforduló dioxinokra vonatkozó rendelkezéseket, különösen a meghatározandó határértékeknek a dioxinjellegű PCB-kre való kiterjesztésének céljával. A 2002/32/EK irányelv hasonló felülvizsgálati záradékot tartalmaz a takarmányokban előforduló dioxinok tekintetében.
- (4) Időközben több adat áll rendelkezésre a takarmányokban és élelmiszerekben előforduló dioxinjellegű PCB-kről. Következésképpen megállapították a dioxinok és dioxinjellegű PCB-k összegére vonatkozó megengedett legmagasabb értékeket, az Egészségügyi Világszervezet (WHO) toxicitási egyenértékében kifejezve, WHO-TEF-ek alkalmazásával, mivel toxikológiai szempontból ez a legmegfelelőbb megközelítés. A zökkenőmentes átállás biztosítása érdekében a dioxinokra vonatkozó, már meglévő legmagasabb értékek egy átmeneti időszakra érvényesek maradnak a dioxinok és dioxinjellegű PCB-k összegére megállapított új határértékek mellett.
- (5) A 2002/201/EK ajánlás a dioxinokra vonatkozóan beavatkozási szinteket állapított meg. Ezek a beavatkozási szintek eszközként szolgálnak az illetékes hatóságok és a gazdasági szereplők számára, segítségükkel fel lehet hívni a figyelmet azokra az esetekre, amelyekben indokolt azonosítani a szennyezés forrását és a forrás csökkentését vagy megszüntetését célzó intézkedéseket hozni. Mivel a dioxinok és dioxinjellegű PCB-k forrásai különbözőek, célszerű külön beavatkozási szintet meghatározni a dioxinokra és a dioxinjellegű PCB-kre. Ezért indokolt a 2002/201/EK ajánlás helyébe új ajánlást léptetni.

⁽¹⁾ HL L 67., 2002.3.9., 69. o.

⁽²⁾ HL L 77., 2001.3.16., 1. o. A legutóbb az 1822/2005/EK rendelettel (HL L 293., 2005.11.9., 11. o.) módosított rendelet.

⁽³⁾ HL L 140., 2002.5.30., 10. o. A legutóbb a 2005/87/EK bizottsági irányelvvel (HL L 318., 2005.12.6., 19. o.) módosított irányelv.

- (6) Ezen túlmenően, a beavatkozási szinteket időszakosan ki kell igazítani a dioxinok és dioxinjellegű PCB-k előfordulásának csökkenő trendjével, valamint a takarmányokban és élelmiszerekben való jelenlétük fokozatos csökkentésére irányuló aktív megközelítéssel összhangban.
- (7) A 2002/32/EK irányelv lehetőséget biztosít beavatkozási szintek megállapítására. Ezért indokolt átültetni a takarmányokban jelenlévő dioxinokra és dioxinjellegű PCB-kre vonatkozó beavatkozási szinteket a 2002/32/EK irányelvbe.
- (8) A célértékek azt a szennyezettségi szintet jelölik, amelyet a takarmányokban és az élelmiszerekben el kell érni ahhoz, hogy az emberi expozíció a Közösség lakosságának nagy része esetében az élelmiszerügyi tudományos bizottság (ETB) által a dioxinokra és dioxinjellegű PCB-kre meghatározott megengedhető heti beviteli szintre csökkenjen. A célértékek megállapításához pontosabb információkra van szükség arról, hogy a környezetvédelmi intézkedések és a forrásokra irányuló intézkedések hogyan hatnak a takarmányok és élelmiszerek szintjén a különböző takarmány-alapanyagokban, takarmányokban és élelmiszerekben előforduló dioxinok és dioxinjellegű PCB-k csökkenésére. Mivel e célértékek meghatározásához számos különböző tényező figyelembevétele szükséges, a célértékek meghatározását 2008 végére kellene halasztani,

AJÁNLJA:

- (1) A tagállamok a takarmány-alapanyagok, takarmányok és élelmiszerek előállításával, felhasználásával és fogyasztásával arányosan szűrőpróbaszerűen ellenőrzik a dioxinok és dioxinjellegű PCB-k valamint – ha lehetséges – a nem-dioxinjellegű PCB-k takarmány-alapanyagokban, takarmányokban és élelmiszerekben való előfordulását. Ezt az ellenőrzést a takarmányban található dioxinok és dioxinjellegű PCB-k háttérszintjének ellenőrzéséről szóló, 2004. október 11-i 2004/704/EK bizottsági ajánlással ⁽¹⁾, és az élelmiszerekben található dioxinok és dioxinjellegű PCB-k háttérszintjének ellenőrzéséről szóló, 2004. október 11-i 2004/705/EK bizottsági ajánlással ⁽²⁾ összhangban kell elvégezni.
- (2) A 2002/32/EK irányelv és a 466/2001/EK rendelet rendelkezései teljesítésének elmulasztása eseteiben, valamint (a 3. pont szerint) azon esetekben, amelyekben a dioxinok és/vagy dioxinjellegű PCB-k szintje túllépi az ezen ajánlás I. mellékletében az élelmiszerek tekintetében és a 2002/32/EK irányelv II. mellékletében a takarmá-

nyok tekintetében megállapított beavatkozási szinteket, a tagállamok a gazdasági szereplőkkel együttműködve.

- a) vizsgálatot indítanak a szennyezés forrásának azonosítására;
- b) intézkedéseket hoznak a szennyezés forrásának csökkentésére vagy megszüntetésére;
- c) ellenőrzik a nem-dioxinjellegű PCB-k jelenlétét.
- (3) Azon tagállamok, amelyekben a dioxinok és dioxinjellegű PCB-k háttérszintje különösen magas, nemzeti beavatkozási szinteket határoznak meg a hazai takarmány-alapanyag-, takarmány- és élelmiszer-előállításukra vonatkozóan úgy, hogy az 1. pontban említett ellenőrzés során kapott eredmények körülbelül 5 %-a esetében vizsgálat induljon a szennyezés forrásának azonosítására.
- (4) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot és a többi tagállamot megállapításaikról, vizsgálataik eredményeiről és a szennyezés forrásának csökkentésére vagy megszüntetésére hozott intézkedésekről.
- (5) A tagállamok a 4. pontban említett információt legkésőbb minden év március 31-ig továbbítják az élelmiszerekre vonatkozóan, és a 95/53/EK tanácsi irányelv ⁽³⁾ 22. cikkének (2) bekezdése szerint a Bizottságnak benyújtandó éves beszámoló részeként a takarmányokra vonatkozóan, kivéve, ha az információ azonnali jelentőségű a többi tagállam számára, mely esetben azonnal kell továbbítani. A takarmány- és élelmiszerjog, valamint az állategészségügyi és az állatok kíméletére vonatkozó szabályok követelményeinek történő megfelelés ellenőrzésének biztosítása céljából végrehajtott hatósági ellenőrzésekről szóló, 2004. április 29-i 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ 41. és 42. cikkében említett többéves nemzeti ellenőrzési tervek végrehajtása után az információ a 882/2004/EK rendelet 44. cikke szerint a Bizottságnak benyújtandó éves jelentés részeként továbbítható.
- A 2002/201/EGK bizottsági ajánlás 2006. november 14-én hatályát veszti.

Kelt Brüsszelben, 2006. február 6-án.

a Bizottság részéről
Markos KYPRIANOU
a Bizottság tagja

⁽¹⁾ HL L 321., 2004.10.22., 38. o.

⁽²⁾ HL L 321., 2004.10.22., 45. o.

⁽³⁾ HL L 265., 1995.11.8., 17. o. A legutóbb a 2001/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 234., 2001.9.2., 55. o.) módosított irányelv.

⁽⁴⁾ HL L 165., 2004.4.30., 1. o., helyesbítve: HL L 191., 2004.5.28., 1. o.

MELLÉKLET

Dioxinok (poliklórozott dibenzo-*para*-dioxinok (PCDD-k) és poliklórozott dibenzofuránok (PCDF-ek) összege, az Egészségügyi Világszervezet (WHO) toxicitási egyenértékében, WHO-TEF-ek használatával (toxicitási egyenérték tényezők, 1997) kifejezve), valamint dioxinjellegű PCB-k (poliklórozott bifenilek összege, az Egészségügyi Világszervezet (WHO) toxicitási egyenértékében, WHO-TEF-ek használatával (toxicitási egyenérték tényezők, 1997)) kifejezve.

Élelmiszer	Beavatkozási szint dioxinok és furánok (WHO-TEQ) ⁽¹⁾	Beavatkozás i szint dioxinjellegű PCB-K (WHO-TEQ) ⁽¹⁾	Célérték (dioxinok, furánok és dioxinjellegű PCB-K összege) (WHO-TEQ) ⁽¹⁾
Hús és húskészítmények ⁽²⁾			
— kérődzők (szarvasmarhafélék, juh)	1,5 pg/g zsír ⁽³⁾	1,0 pg/g zsír ⁽³⁾	⁽⁴⁾
— baromfi és tenyésztett vad	1,5 pg/g zsír ⁽³⁾	1,5 pg/g zsír ⁽³⁾	⁽⁴⁾
— sertés	0,6 pg/g zsír ⁽³⁾	0,5 pg/g zsír ⁽³⁾	⁽⁴⁾
Szárazföldi állatok mája és az abból származó termékek	4,0 pg/g zsír ⁽³⁾	4,0 pg/g zsír ⁽³⁾	⁽⁴⁾
Hal színhúsa, halászati termékek és azokból készült termékek, az angolna kivételével ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾ ⁽⁷⁾	3,0 pg/g friss súly	3,0 pg/g friss súly	⁽⁴⁾
Angolna (<i>Anguilla anguilla</i>) színhúsa és abból készült termékek ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾ ⁽⁷⁾	3,0 pg/g friss súly	6,0 pg/g friss súly	⁽⁴⁾
Tej ⁽⁸⁾ és tejtermékek, beleértve a vajzsírt is	2,0 pg/g zsír ⁽³⁾	2,0 pg/g zsír ⁽³⁾	⁽⁴⁾
Tyúktojás és tojástermékek ⁽⁹⁾	2,0 pg/g zsír ⁽³⁾	2,0 pg/g zsír ⁽³⁾	⁽⁴⁾
Olajok és zsírok			
— Állati zsír			
— — kérődzők	1,5 pg/g zsír	1,0 pg/g zsír	⁽⁴⁾
— — baromfi és tenyésztett vad	1,5 pg/g zsír	1,5 pg/g zsír	⁽⁴⁾
— — sertés	0,6 pg/g zsír	0,5 pg/g zsír	⁽⁴⁾
— — vegyes állati zsírok	1,5 pg/g zsír	0,75 pg/g zsír	⁽⁴⁾
— Növényi olaj és zsírok	0,5 pg/g zsír	0,5 pg/g zsír	⁽⁴⁾
— Tengeri olaj (halolaj, hal májából kivont olaj és más tengeri szervezetekből kivont, emberi fogyasztásra szánt olajok)	1,5 pg/g zsír	6,0 pg/g zsír	⁽⁴⁾
Gyümölcs-, zöldség- és gabonafélék	0,4 ng/kg termék	0,2 ng/kg termék	⁽⁴⁾

⁽¹⁾ Koncentrációs felső határ: A koncentrációs felső határ kiszámítása azon a feltételezésen alapul, hogy a különböző rokonvegyületek minden, a számszerűsítés határértéke alatti értéke egyenlő a számszerűsítés határértékével.

⁽²⁾ Szarvasmarhafélék, juh, sertés, baromfi és tenyésztett vad húsa az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 139., 2004.4.30., helyesbítve: HL L 226., 2004.6.25., 22. o.) I. mellékletének meghatározása szerint, kivéve az említett melléklet meghatározása szerinti élelmzési célra alkalmas vágási melléktermékeket.

⁽³⁾ A beavatkozási szintek nem alkalmazandók 1 %-nál kevesebb zsírtartalmú élelmiszerre.

⁽⁴⁾ A célértékeket 2008 végéig határozzák meg.

⁽⁵⁾ A 104/2000/EK tanácsi rendelet (HL L 17., 2000.1.21., 22. o. A 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított rendelet) 1. cikkében szereplő lista a), b), c), e) és f) kategóriájában meghatározott halak színhúsa és halászati termékek. A beavatkozási szint rákfélékre, illetve a zsigerek nélküli lábasfejűekre vonatkozik, kivéve a tarisznyarák barna húsát és a homár és a hasonló nagyméretű rákfélék (*Nephropidae* és *Palinuridae*) fejének és fejtorának húsát.

⁽⁶⁾ Amennyiben a halat egészben történő fogyasztásra szánják, a beavatkozási szint az egész halra alkalmazandó.

⁽⁷⁾ A beavatkozási szint túllépésekor néhány esetben nem szükséges vizsgálat lefolytatása a szennyezés forrását illetően, mivel a háttérszint bizonyos halfajok előfordulási területén megközelíti vagy túllépi a beavatkozási szintet. Azonban a beavatkozási szint túllépésének eseteiben nyilvántartásba kell venni minden információt, például a mintavételi időszakot, a földrajzi eredetet, a halfajt ..., a halakban és halászati termékekben jelenlévő dioxinokra és dioxinjellegű vegyületekre vonatkozó jövőbeli intézkedések céljára.

⁽⁸⁾ Tej (nyerestej, tejalapú termékek előállításához használt tej és hőkezelt tej, a 853/2004/EK rendelet I. mellékletében meghatározottak szerint).

⁽⁹⁾ Tyúktojás és tojástermékek a 853/2004/EK rendelet I. mellékletében meghatározottak szerint.